

BESZÁMOLÓ

**A Szegedi Tudományegyetem Levéltára számára
végezendő**

restaurálási munkáról

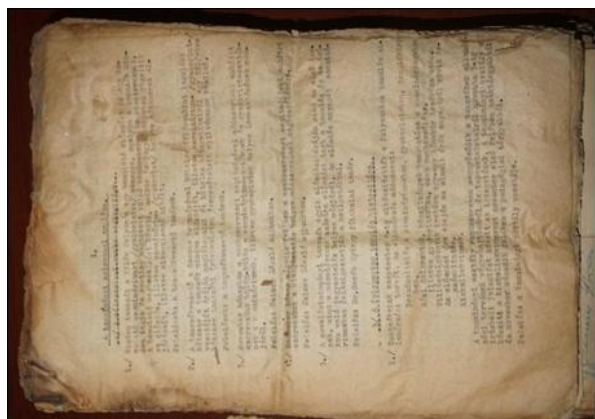
**Patrica és Matrica Bt.
1114 Budapest,
Bartók Béla út 39.**

BEVEZETÉS

A Szegedi Tudományegyetem Levéltára felkérésére, az alábbi dokumentumok restaurálását-konzerválását végeztük el:

A Szegedi Pedagógiai Főiskola iktatott iratai 1951/52. tanévből.

Mérete: A4-es méretű (297 mm x 210 mm) szabvány géppapírok.
Kb. 500 lap, 0,16 iratfolyóméter.

Leírása:

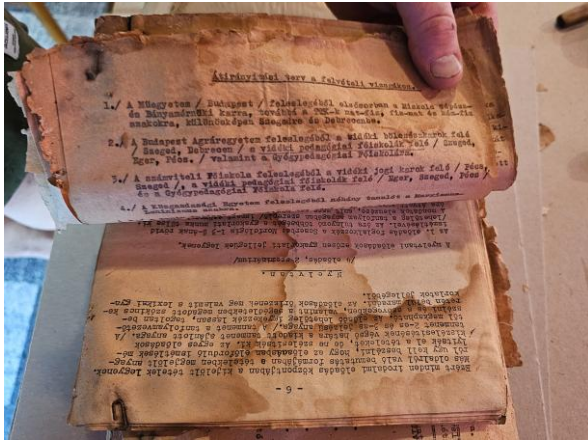
1951-1952-ből származó iratanyag, A/4 méretű, nyomtatópapírra készült. Az állományvédelmi kezeléseket megelőzően két kötegben tárolták, zsineggel összekötve.

Az irategyüttest többféle papír-hordozón, különböző sokszorosítási technikákkal készült dokumentumok alkotják. A lapokon különböző tintákkal írott kézírásos bejegyzések, aláírások, illetve bélyegzőlenyomatok láthatók.

Restaurálás előtti állapota:

Az iratanyag korábban vízkárosodást szenvedett, szakszerű mentése nem történt. A felmérés időpontjában már kiszáradt állapotban volt, de a lapok felületén helyenként aktív penészfertőzés alakult ki. A tinták helyenként elmosódtak, megfolytak, a papír penész- és vízfoltos volt, a lapok meghullámosodtak. Az iratok egy részének anyaga erősen elsavasodott; megsárgult, besötétedett, rendkívül törékennyé vált.

A lapszélek töredezettek, szakadtak voltak, helyenként érintésre peregtek.

A restaurálás és konzerválás menete:

- **száraz tisztítás:** A lapok felületét speciális porszívóval, ecsettel és mikroszálás kendőkkel tisztítottuk meg.
- **fertőtlenítés:** A teljes iratanyagot fertőtlenítettük, ultrahangosan párasított formalin felhasználásával.
- **savtalanítás:** A lapok savtalanítását Bookkeeper folyadékkal történő ecseteléssel végeztük el.

A Bookkeeper eljárás során savtalanító szerként alkalmazott magnézium-oxid egy mikronnál kisebb szilárd szemcsék formájában kerül a papírra és az oldószer segítségével az irat belsejébe. A szállító folyadék teljesen diffundál, és nincs hatással sem a dokumentumok anyagaira, sem a környezetre vagy az emberre. A szilárd magnézium-oxid egy része a papír víztartalmában feloldódik, és a papírban keletkezett savak közömbösítésére alkalmas magnézium-hidroxid keletkezik belőle majd a levegő szén-dioxid tartalmával egyesülve magnézium karbonáttá alakul.

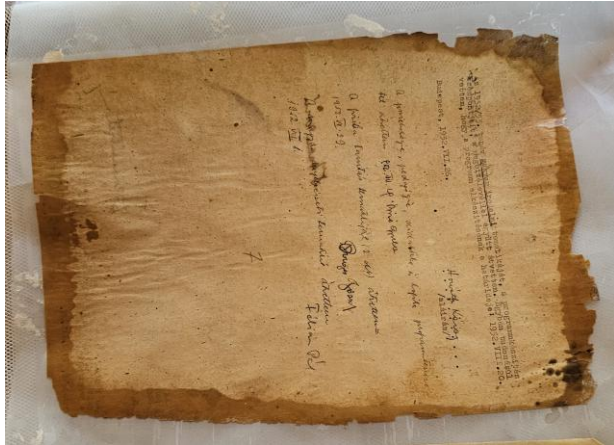
A savtalanítás hatékonyságának ellenőrzésére mértük a savtalanítás előtt és kezelés után a dokumentumok felületi pH-ját. Az eredmények alapján a Bookkeeperrel történő savtalanítás hatékony volt (kezelés előtt 3,4-3,7; kezelés után: 8,2-8,6), a dokumentumok élettartalmát jelentős mértékben tudtuk megnövelni.

- **kisimítás:** A lapokat szárazon történő kiperéseléssel simítottuk ki.
- **javítás:** Az erősen károsodott lapok sérüléseinek javítását japán papírral, Filmoplast R fóliával, illetve kézi papíröntéssel végeztük el.
- **Savmentes levéltári dobozokba való elhelyezés**

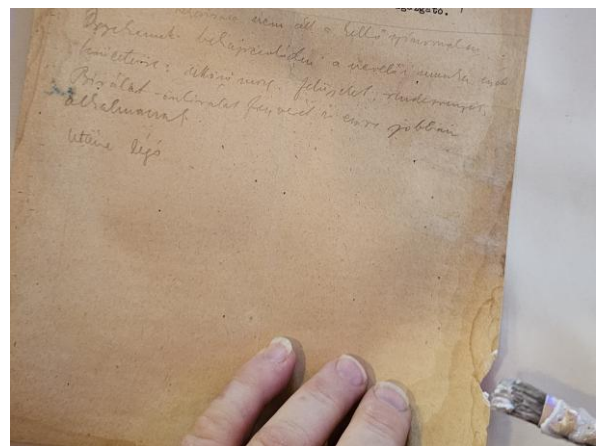
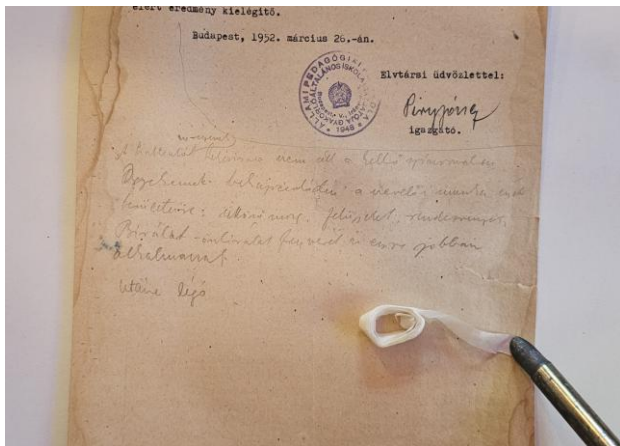
- **A restaurálásra-konzerválásra fordított idő: 95 munkaóra**

A DOKUMENTUMOK KEZELÉSE

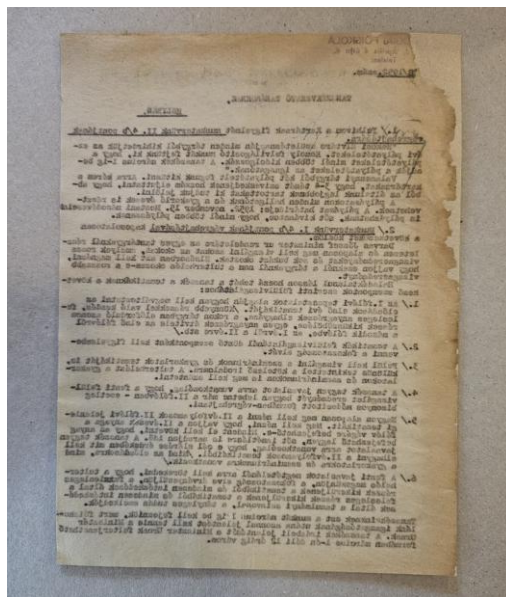
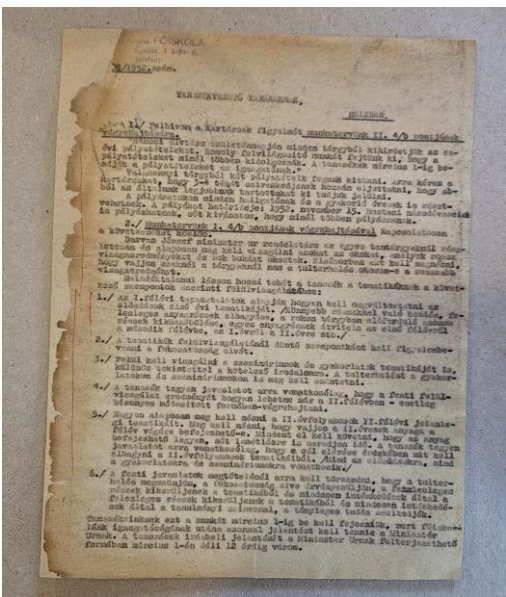
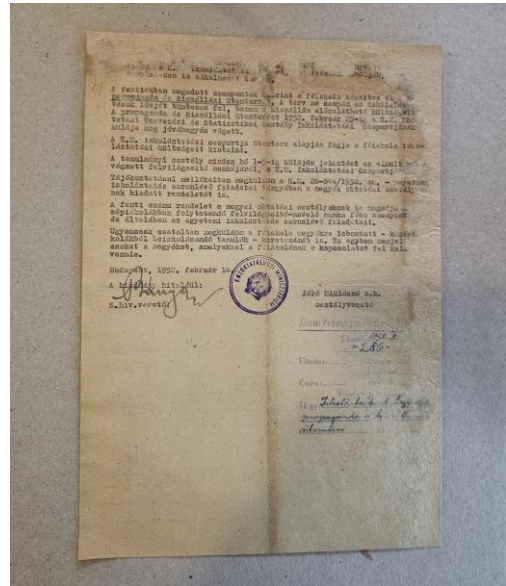
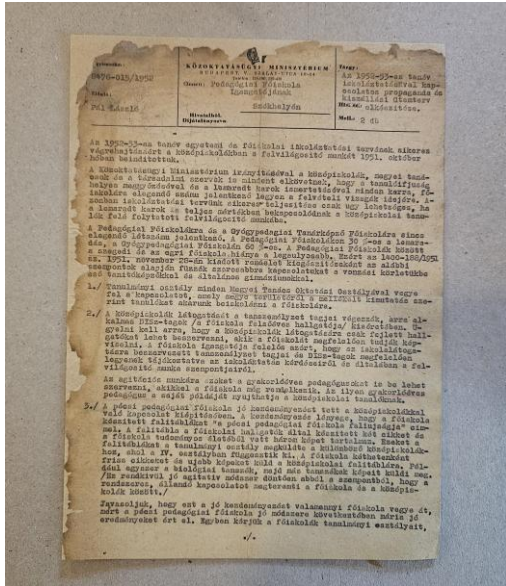
Mosás, savtalanítás

Javítás

RESTAURÁLÁS UTÁNI ÁLLAPOT

Budapest, 2026. március 29.

Maia Chi-Edit
Hajdu Zsófia Edit
okleveles restaurátor művész